

Kuntakokeilut ja kuntien rooli työvoimapalveluiden järjestämisessä

Hallitusneuvottelujen kuuleminen 21.5.2019

Kehittämispäällikkö Erja Lindberg

Kokeiluissa laajennettiin kuntien toimivaltaa julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisessa: Kunta vastasi kokeilun asiakaskohderyhmän palveluprosessista ja julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden tarjoamisesta

Tampereen seudun kokeilu

Asiakasmäärä oli 12/2018 oli **21437** (12/2017 = 23561).
Vastuu kaikista peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea saavista asiakkaista.

Turun seudun kokeilu

Asiakasmäärä 12/2018 oli **9310** (9056). Vastuu kaikista alle 25-vuotiaista työnhakijoista sekä iästä riippumatta kaikista yhtäjaksoisesti 12 kk työttömänä olleista.

Kokeilutoimistojen asiakkaita 12/2018 yhteensä **39.157**

Kuopion seudun kokeilu

Asiakasmäärä 12/2018 oli **3542** (3247). Vastuu yhtäjaksoisesti 12 kk työttömänä olleista sekä monialaisen yhteispalvelun asiakkaista. Kuopion seudun kokeiluissa sovelletaan myös työelämäkokeilua.

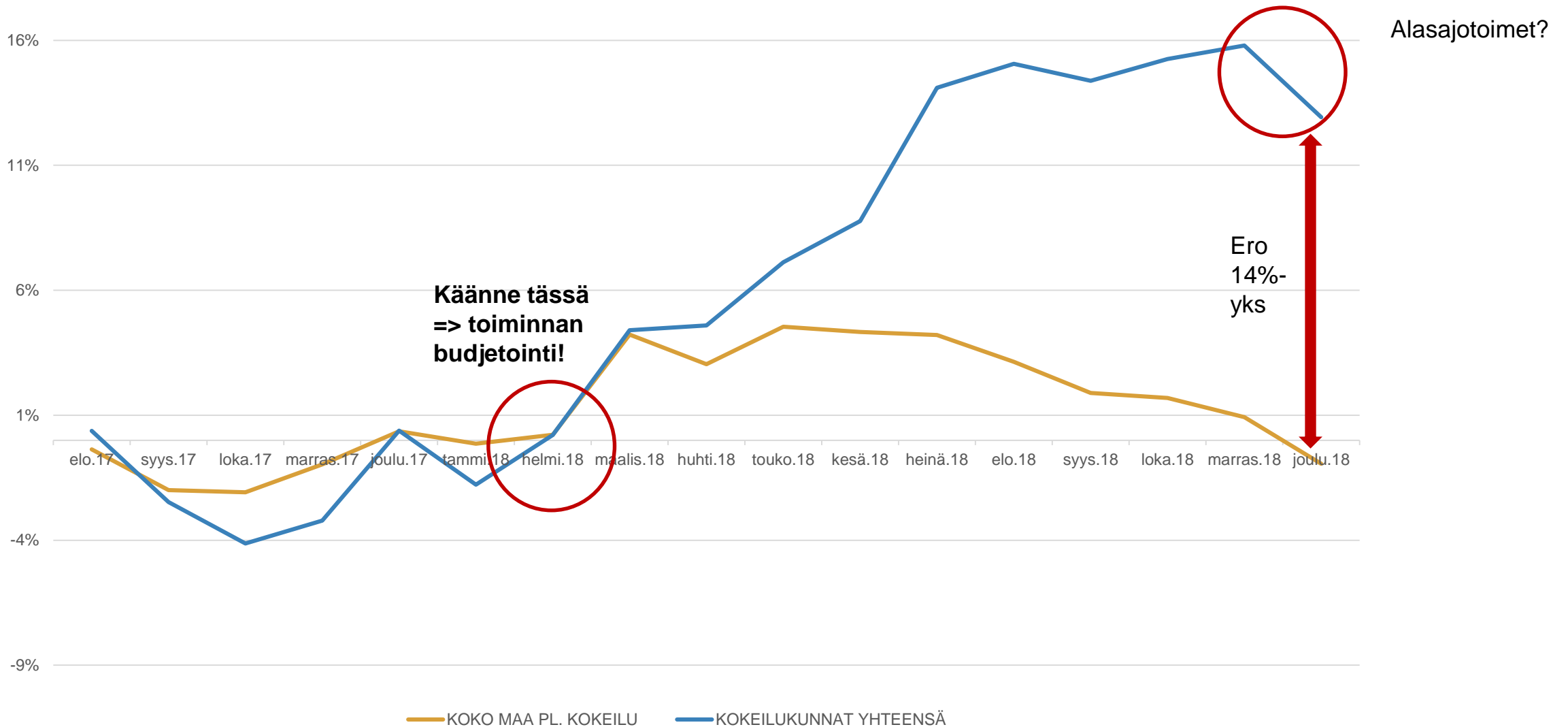
Porin kokeilu

Asiakasmäärä 12/2018 oli **2 572** (2468). Vastuu työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 200 päivää saaneilta sekä yhtäjaksoisesti 6 kk työttömänä olleista alle 25-vuotiaista asiakkaista. Porissa sovelletaan myös työelämäkokeilua.

Lapin kokeilu

Asiakasmäärä 12/2012 oli **2296**. (2331) Vastuu yhtäjaksoisesti 12 kk työttömänä olleista asiakkaista.

ASIAKSMÄÄRÄT AKTIVOINTIPALVELUISSA, MUUTOS VUODEN TAKAISEEN

Kokeiluissa siirryttiin työkyvyttömyyden tarkastelusta työkykyisyyden vahvistamiseen

- Alueellisten työllisyyskokeilujen vaikutukset työllisyyden, toimintakyvyn ja osallisuuden sekä seudullisten työllisyysvoimavarojen yhteistyön edistämiseen eli ns. laajemman ekosysteemin rakentamiseen olivat positiivisia.
- Kokeilussa oli tärkeää uudenlainen yhteistyö oppilaitosten kanssa työelämään kytkeytymiseksi, kysyntälähtöisyyden lisääminen sekä koulutuksen keskeyttämisen ehkäiseminen.
- Suurimmassa kokeilussa Pirkanmaalla pystyttiin turvaamaan kaikille työnhakijoille henkilökohtainen palvelu.
- Pirkanmaan aktivointitoimenpiteet olivat mittavia. Esimerkiksi Tampereen aktivointiaste oli viime marraskuussa 13,3 % korkeampi kuin koskaan tilastoituna aikana.
- 6,8 miljoonan euron säästöt työmarkkinatuessa kanavoitiin työnhakijoita tukevaan henkilökohtaiseen ohjaukseen ja palveluihin.
- Passiivinen tuki onnistuttiin muuttamaan aktiiviseksi ja samanaikaisesti parannettiin haastavamman asiakasryhmän tilannetta.

Kuntien rooli työllisyyden edistämisessä

- Lakisääteisten työllisyyttä edistävien palveluiden tarjonta on ollut riittämätöntä ja kuntien tarjoamat palvelut ovat täydentäneet monilta osin lakisääteisten palvelujen kattavuutta.
- Kuntiin on kertynyt osaamista ja niillä on hyvät mahdollisuudet työnhakijoiden palveluprosessien yhteensovittamiseen.
- Kunnat verkostoineen muodostavat kokonaisvaltaisen työvoimapalvelujen ekosysteemin, jonka avulla työttömyyden vaikeaan haasteeseen on mahdollista vastata entistä tehokkaammin.
- Vaikka isolla joukolla pitkään työmarkkinoilta poissa olleista työnhakijoista on tarvetta sote-palveluihin, niin vielä suuremmalla osalla on tarvetta osaamisen päivittämiseen ja vahvistamiseen.
- Suurimmilla kaupungeilla on parhaimmat edellytykset yhteensovittaa työllisyys-, koulutus-, elinvoima-, sosiaali- ja terveys- sekä maahanmuuttoon liittyviä palveluja.
- Kuntavetoiset työllisyyttä edistävät monialaiset yhteispalvelut tarjoavat jo olemassa olevan alustan kuntapohjaiselle työvoimapalveluiden organisoinnille kaupunkiseutujen ulkopuolella, jossa työllisyydenhoitoa tehdään hyvässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Kuntaliiton ajatuksia monialaisesta TYP-toiminnasta

- Työnhakijoita voidaan parhaiten tukea, jos resursseja, toimivaltaa sekä monialaiset yhteistyömallit kootaan kuntiin.
- Työllisyydenhoidon lähipalvelussa on huomioitava asiakkaiden tarpeet ja alueiden erityispiirteet. Tehtävä sopii luontevasti kuntien hoidettavaksi ja varmistaa palveluiden saatavuuden.
- Pelkän "hyvän tahdon" ja yksittäisten työntekijöiden innostuksen varaan ei monialaisen TYP-palvelun jatkoa voi jättää
➡ pitää olla selkeä sopimus monialaisen yhteispalvelun sisällöstä, resursseista ja organisoinnista.
- Jollakin taholla pitää olla vastuu kokonaisuudesta ja **kaikilla tahoilla** velvollisuus osallistua!

Työllistämisen lähipalvelut kunnille

- Työllisyysasteen nostaminen 75 prosenttiin edellyttää, että työvoimapalvelut saadaan vihdoin kuntoon ja kytkettyä paremmin elinkeinojen ja osaamisen kehittämiseen sekä kotouttamiseen. Tässä kunnat ovat luonteva monialainen toimija.
- Työvoimapalvelujen vaikuttavuutta on lisättävä siirtämällä kokonaisvastuu työllistämisen lähipalveluista kunnille.
- Eduskunta edellytti (23.1.2019) myös kotouttamisvastuun siirtämistä kunnille.
- Viime vaalikauden aikana toteutetut alueelliset työllisyyskokeilut tuottivat hyviä tuloksia - niitä kannattaisi nopeasti jatkaa ja laajentaa.
- Valtion TE-hallinnon ja kuntien (n. miljardin euron, kun mukaan lasketaan työmarkkinatuen maksuosuudet) panostukset voidaan näin käyttää tehokkaammin työttömien lähipalvelujen vahvistamiseksi.

Kunnilla ja erityisesti suurilla kaupungeilla on edellytykset onnistua – Kunnat eivät ole ongelma, vaan ratkaisu !

- **Ekosysteemi**
- **Ilmiöpohjaisuus**
- **Alusta-ajattelu (liittyy myös soteen)**
- **Resurssien yhdistäminen**
- **Nopeus ja joustavuus**
- **Taloudelliset intressit**
- **Hallinnonalojen yhteistyön käytännön taso**
- **Resurssien kokoaminen työllisyysasteen nostamiseksi**